

MVŠO

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLMOUC

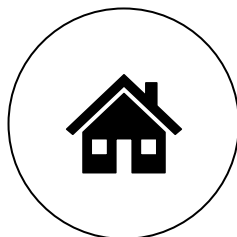

EKONOMIE A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

KONTAKT

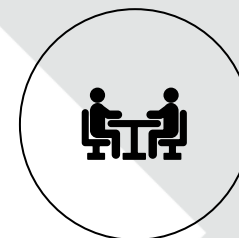
ING. MICHAELA
PERUNOVÁ

ÚSTAV MANAGEMENTU

MICHAELA.PERUNOVA@MVSO.CZ

KONZULTAČNÉ HODINY:
ÚTERÝ - DLE EMAILOVÉ
DOMLUVY

**NAJDĚTE SVŮJ
ENVIRONMENTÁLNÍ
PROBLÉM**

NAJDĚTE SVŮJ ENVIRONMENTÁLNÍ PROBLÉM

- PPT prezentace
- Deadline 31.5.2023 (zaslat na emailovou adresu)

Náležitosti prezentace:

1. Popis environmentálního problému
2. Analýza příčin a důsledků
3. Popis žádoucího stavu
4. Popis komplexního řešení
5. Zdroje

NAJDĚTE SVŮJ ENVIRONMENTÁLNÍ PROBLÉM

Popis environmentálního problému

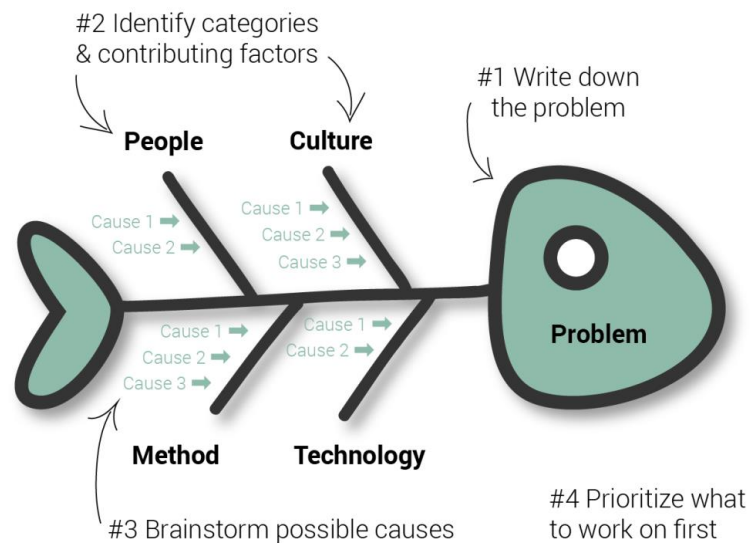
- *CO?*
- Situační analýza – PESTLE analýza

NAJDĚTE SVŮJ ENVIRONMENTÁLNÍ PROBLÉM

Analýza příčin a důsledků

- **PROČ?**
- Fish bone

NAJDĚTE SVŮJ ENVIRONMENTÁLNÍ PROBLÉM

Popis žádoucího stavu

- *CO?*
- SMART cíl

NAJDĚTE SVŮJ ENVIRONMENTÁLNÍ PROBLÉM

Popis komplexního řešení

- **JAK?** *Jak dosáhnout cíl? Jak se provedou kroky?*
- **KDO?** *Kdo provede kroky?*
- **KDE?** *Místo?*
- **KDY?** *Lhůty, termíny?*

NAJDĚTE SVŮJ ENVIRONMENTÁLNÍ PROBLÉM

Zdroje

- min. 1 zahraniční zdroj

EKONOMIE A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Ekonomické kořeny ekologické krize

- Mezi největší bariéry pro snížení emisí skleníkových plynů patří **povaha současného ekonomického systému**.
- **Obrácený efekt energetických úspor** (nové úspornější technologie nevedou k očekávanému snížení spotřeby fosilních zdrojů, ale stimulují další poptávku).
- **Přehlížení skutečných nákladů** (postupně hledáme způsoby, jak některé „skryté“ náklady započítat a nejškodlivějším dopadům se vyhnout pomocí regulací, ekologických daní či obchodování s emisními povolenkami).
- **Problém nekonečného ekonomického růstu**.

NEOMEZENÝ RŮST NA PLANETĚ S OMEZENÝMI ZDROJI

AKTUÁLNÍ STAV ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

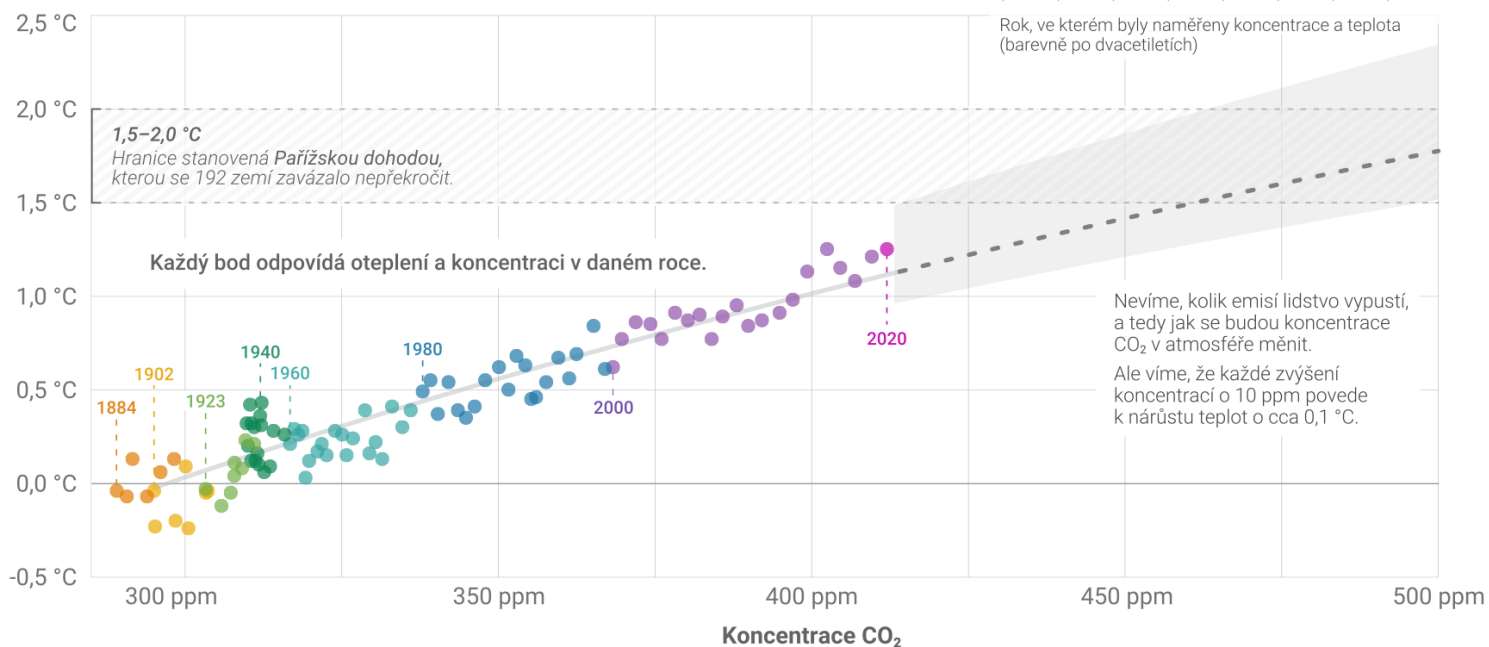

SOUVISLOST KONCENTRACE CO₂ A GLOBÁLNÍHO OTEPLOVÁNÍ

Čím vyšší jsou koncentrace CO₂ v atmosféře, tím vyšší je teplota planety.
Jak vysoké koncentrace CO₂ v atmosféře budou, záleží na tom, kolik emisí lidstvo vypustí.

Oteplení

oproti období 1850–1900

Koncentrace CO₂ se měří v ppm (parts per million, tedy počet částic na milion). Koncentrace 400 ppm CO₂ znamená, že v jednom milionu molekul vzduchu je 400 molekul CO₂. Oxid uhličitý (CO₂) přispívá ke globálnímu oteplování ze všech skleníkových plynů nejvýrazněji. Skleníkový efekt se zesiluje a CO₂ odpovídá za 70 % tohoto zesílení.

zdroj dat: NOAA, NASA Goddard Institute for Space Studies

Vztah mezi emisemi a budoucím oteplením

KONCEPT: UHLÍKOVÝ ROZPOČET

Oteplování planety závisí na celkovém množství lidmi vypuštěných emisí CO₂. **Kolik CO₂ lze ještě vypustit**, abychom nepřekročili určitou teplotní hranici, **se označuje jako uhlíkový rozpočet**.

KOLIK CO₂ LIDSTVO UŽ VYPUSTILO

Historické emise CO₂ od roku 1880 po desetiletích

KOLIK CO₂ LZE VYPUSTIT *

Globální emise CO₂ z dalšího spalování fosilních paliv

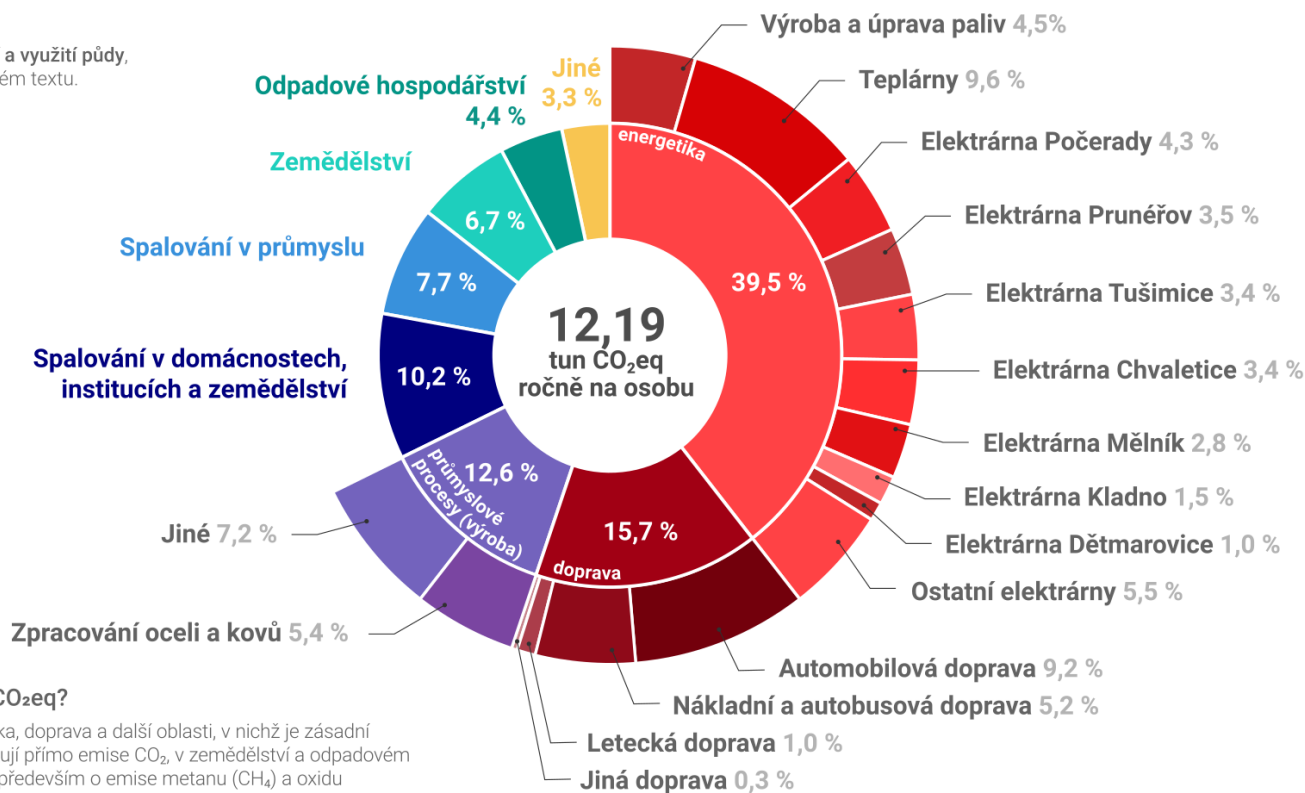
* Hodnoty jsou počítány k roku 2020.

** Zbývající uhlíkový rozpočet se často zjednodušeně označuje pouze jako uhlíkový rozpočet.

EMISE SKLENÍKOVÝCH PLYNŮ V ČR PODLE SEKTORŮ NA OSOBU

Celkové emise ČR za rok 2018

Nezobrazujeme emise z lesnictví a využití půdy, více v doprovodném textu.

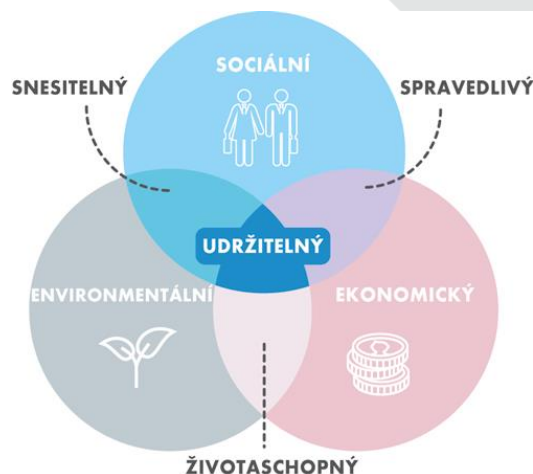
Co znamená CO₂eq?

Zatímco energetika, doprava a další oblasti, v nichž je zásadní spalování, produkují přímo emise CO₂, v zemědělství a odpadovém hospodářství jde především o emise metanu (CH₄) a oxidu dusného (N₂O). Ty se přepočítávají na množství oxidu uhličitého, které by mělo stejný oteplovací efekt (ekvivalent CO₂).

zdroj dat: Evropská agentura pro životní prostředí

Udržitelný rozvoj

- se snaží odstranit nebo zmírnit negativní projevy dosavadního způsobu vývoje lidské společnosti
- ústřední otázkou je **jak uchovat kvalitu života a zajistit potřeby současných generací, aniž by bylo ohroženo naplnění potřeb budoucích generací a jiných lidí**
- sociální, environmentální a ekonomický pilíř společnosti jsou úzce propojeny a nelze jeden z nich upřednostnit na úkor ostatních

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs) představují program rozvoje na následujících 15 let (2015 – 2030) a navazuje na úspěšný plán rozvoje Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Cíle udržitelného rozvoje jsou výsledkem tříletého procesu vypracování, který začal na Konferenci OSN o udržitelném rozvoji v roce 2012 v Riu de Janeiro. Na formulaci SDGs se podíleli členové OSN, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i vlády. Cíle byly oficiálně schváleny summitem OSN 25. září 2015 v New Yorku.

[Cíle udržitelného rozvoje \(SDGs\) – OSN Česká republika](#)

Sustainable Development Goals (17 SDGs)

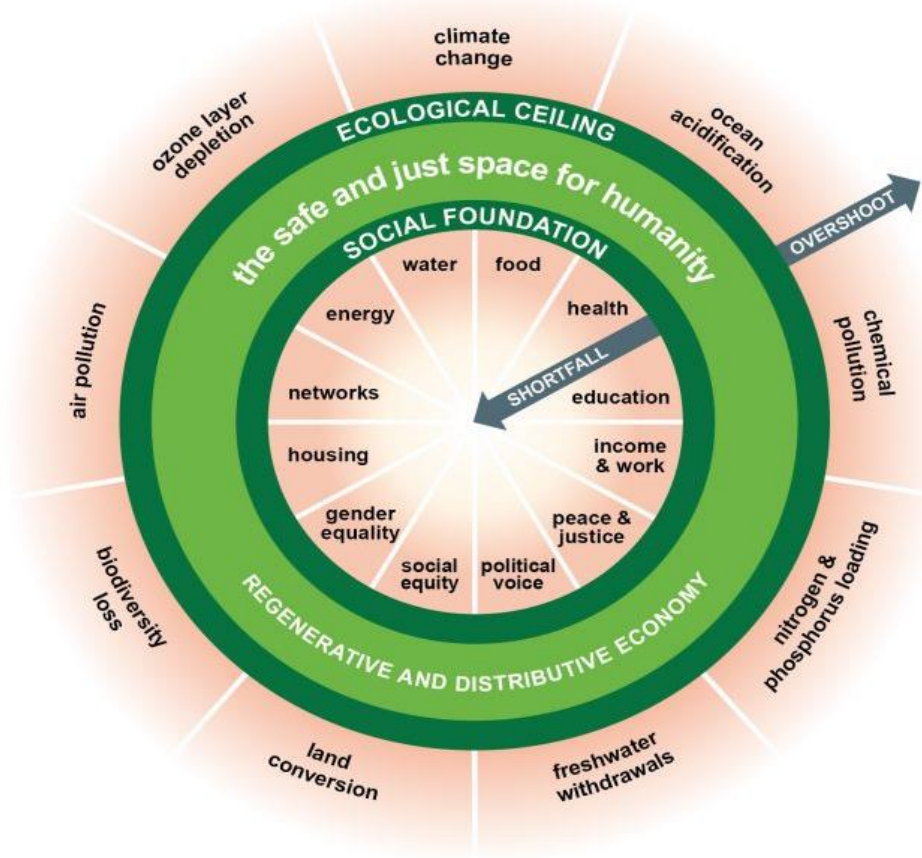
- program rozvoje na léta 2015 – 2030
- navazuje na agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs)
- jsou výsledkem tříletého procesu vyjednávání, který začal na Konferenci OSN o udržitelném rozvoji v roce 2012 v Riu de Janeiro
- na formulaci SDGs se podílely všechny členské státy OSN, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i občané ze všech kontinentů
- agendu oficiálně schválil summit OSN 25. září **2015 v New Yorku**
- v dokumentu **Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development/Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030)**

Ekonomie koblíhy

EKONOMIKA = KOBLIHA S DUTÝM STŘEDEM

- Vnitřní kruh koblíhy
 - **minimum**, které potřebujeme k dobrému životu
 - cíle udržitelného rozvoje (potrava, čistá voda, bydlení, čistota, energie, vzdělání, zdravotní péče, genderová rovnost, příjem a politická síla)
 - člověk, který nemá přístup k těmto základním potřebám, propadá dírou uprostřed do **sociální nerovnosti**
- Vnější kruh koblíhy
 - **planetární limity**, které bychom neměli překračovat, abychom nepoškozovali klima, půdu, ozonovou vrstvu, vodu a biodiverzitu
- Těsto koblíhy
 - **prostor** pro život, ve kterém budou naplněny potřeby lidí i planety

Ekonomie koblíhy

Ekonomie koblíhy

EKONOMIKA = KOBLIHA S DUTÝM STŘEDEM

- spojuje sociální i environmentální problémy
- nastavuje vizi pro udržitelnou a spravedlivou budoucnost
- mlčí ohledně způsobů, jak jí dosáhnout
- tj. prostor pro debatu ohledně alternativních cest kupředu

Cirkulární ekonomika

- oběhové hospodářství
- koncept, který je integrální součástí udržitelného rozvoje
- jak zvyšovat **kvalitu životního prostředí a lidského života** pomocí zvyšování **efektivity** produkce
- koncept, ve kterém neexistuje odpad

- **uzavírání toků** materiálů ve funkčních a nekončících **cyklech**
- materiály **neztrácejí hodnotu**
- čerpání energie z **obnovitelných zdrojů**
- důraz na **kvalitu výrobků** a jejich **recyklovatelnost**
- **minimalizaci produkce odpadu**
- **lokální zaměstnanost**

Obehové hospodárstvo Circular economy

Zdroj: EK
Source: EC

Cirkulární ekonomika - oblasti

- **Produktová politika**
 - udržitelné výrobky,
 - posílení spotřebitelů a zadavatelů veřejných zakázek,
 - oběhovost ve výrobních procesech.
- **Klíčové hodnotové řetězce produktů**
 - elektronika a informační a komunikační technologie,
 - textil,
 - stavebnictví a budovy,
 - baterie a vozidla,
 - obaly,
 - plasty,
 - potraviny,
 - voda a živiny.
- **Odpadové hospodářství**
 - legislativní úpravy,
 - netoxický recyklační cyklus,
 - druhotné suroviny,
 - vývoz odpadů mimo EU.
- **Města a regiony**
- **Průřezová opatření**
 - oběhovost v kontextu klimatické neutrality,
 - hospodářské podmínky,
 - inovace a výzkum,
 - digitalizace.
- **Mezinárodní spolupráce**
- **Monitorování pokroku**
 - indikátory oběhového hospodářství.

Myšlení 21. století

„Vzdělávání je klíčové pro ochranu klimatu, protože má výjimečnou moc dlouhodobě posouvat přemýšlení a jednání lidí. Protože vzdělávání může změnit myšlení, může změnit svět.“ (Audrey Azoulay)

Široká perspektiva (BIG PICTURE): globální problémy vyžadují „globální myšlení“. To, co se děje na jednom konci světa, ovlivňuje i konec druhý.

Orientace na budoucnost: nestačí myslet ve výhledu volebního období, dokonce ani ve výhledu 30 let do roku 2050.

Systémové myšlení: svět je stále složitější a myšlení takovému světu musí odpovídat. Nejenže jsou komplexní jednotlivé problémy (změna klimatu, energetická bezpečnost, dostatek potravin, migrace atd.), ale ani je nejde vyřešit odděleně.

Propojená perspektiva: propojit pohledy přírodních věd, společenských věd, umění, politiky atd. Každý takový pohled je důležitý, ale sám o sobě velmi omezený.

Sebereflexe (schopnost změnit názor) a **kritické myšlení**.

DĚKUJI ZA SPOLUPRÁCI